

Delårsrapport januari – september

2016

SYFTE

Att bidra till att begränsa alkoholens skadeverkningar.

VÅRT SAMHÄLLSUPPDRAG

Att med ensamrätt, och med ansvar och god service, sälja sprit, vin och starköl och att informera om alkoholens skadeverkningar.

VÅR VISION

Ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada.

Sammanfattning av tredje kvartalet 2016

- Nöjd Kund Index¹ uppgick till 84 (84)².
- Ålderskontrollen uppgick till 95 (96) procent.
- Opinionsmätningar visade att 75 (78) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 130,1 (127,7) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 7 405 (7 170) MSEK.
- Rörelseresultatet ökade till 142 (133) MSEK.
- Resultat efter finansiella poster uppgick till 153 (136) MSEK.

Sammanfattning av januari – september 2016

- Nöjd Kund Index uppgick till 84 (84).
- Ålderskontrollen uppgick till 96 (96) procent.
- Opinionsmätningar visade att 76 (77) procent av medborgarna vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 360,8 (349,3) miljoner liter.
- Intäkterna ökade till 20 882 (20 023) MSEK.
- Rörelseresultatet ökade till 185 (139) MSEK.
- Resultat efter finansiella poster uppgick till 234 (143) MSEK.

1. För definitioner av nyckeltal hänvisas till sidan 12–13.

2. Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.

Finansiell information

MSEK	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015
Nettoomsättning	7 405	7 170	20 882	20 023	27 645
Rörelseresultat	142	133	185	139	179
Resultat efter finansiella poster	153	136	234	143	176
Periodens resultat	120	105	186	110	198
Eget kapital	1 509	1 433	1 509	1 433	1 521
Avkastning på eget kapital %	–	–	16,8	5,9	11,6
Balansomslutning	4 467	4 317	4 467	4 317	5 817
Soliditet %	36,6	37,6	36,6	37,6	28,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-461	-564	-939	-1048	480
Medelantal anställda	3 505	3 438	3 474	3 345	3 425

Vd har ordet

Tredje kvartalet präglas av ett stort tryck i våra butiker eftersom det omfattar semestermånaderna. Historiskt sett har detta inneburit att kundnöjdheten minskat under denna period. Glädjande nog kan vi utifrån kundmötesmätningar konstatera att kunderna varit mer nöjda i år än tidigare. Även övergripande Nöjd Kund Index (NKI) ligger på fortsatt hög nivå 83,8 vilket är i paritet med förra årets rekordnivå på 83,9.

Under de senaste åren har den svenska konsumtionen av alkohol legat relativt still men på en nivå som klart understiger nivån under mitten av 2000-talet¹. Samtidigt har attityden till att dricka alkohol i vardagen blivit mer tillåtande. Detta gäller bland annat alkoholkonsumtion på arbetsplatsen. En Sifo-undersökning som Systembolagets dotterbolag IQ genomfört, visar på att nästan sju av tio uppger att de varit på jobbrelaterade tillställningar där det har druckits för mycket alkohol. Vi följer utvecklingen av inställningen till alkohol och vi fortsätter vårt arbete för att våra kunder ska göra medvetna val med hälsan i fokus.

Glädjande är däremot att ungdomar, både pojkar och flickor, dricker allt mindre. I CAN:s mätningar kan vi konstatera att i årskurs 9 har 44 procent av flickorna och 40 procent av pojkarna konsumerat alkohol. Det är den lägsta nivån sedan dessa mätningar startade 1971.

Omsättningen under årets första nio månader uppgick till 20 882 miljoner kronor, vilket är en ökning med 4,3 procent jämfört med föregående år. En förlängd sensommar med vackert väder ända in i september var bidragande till ökningen, men även att våra kunder väljer artiklar i de dyrare segmenten. Rörelseresultatet för perioden uppgick till 185 miljoner kronor jämfört med 139 miljoner kronor för samma period föregående år.

Vi ser en fortsatt ökad försäljning av ekologiska produkter som för perioden uppgick till 41,3 miljoner liter jämfört med 30,8 miljoner liter föregående år. Ekologiska viner är den varugrupp som står för majoriteten av den försäljningsvolymen, men även andra produkter som starköl, cider och blanddryck ökar stadigt.

Efter årsskiftet tillträder nuvarande chefen för Butiksutveckling Hans Jungland som Försäljningsdirektör. Han efterträder Mikael Wallteg som går i pension.

Jag vill också nämna vårt hållbarhetsarbete och arbetet med en hållbar leveranskedja. Systembolagets utgångspunkt är att handel i kombination med ett tydligt kravställande är vårt bästa bidrag till en långsiktigt positiv utveckling i riskländer. Vi bygger kontinuerligt ut vårt hållbarhetsarbete. 2016 genomför vi 100 revisioner i riskländer, 2017 dubblar vi och planerar för 200 revisioner. Ett land som uppmärksammas under senare tid är Sydafrika, där vi arbetat för

att förbättra arbetsvillkoren i enlighet med vår uppförandekod, bland annat genom revisioner och åtgärdsplaner för att åtgärda de missförhållanden som upptäckts vid revisioner.

Systembolagets styrelse har fattat beslut om en strategisk plan fram till 2020 med tre tydliga prioriteringar. Dessa är att sträva efter att imponera på kunderna, att öka kännedomen om alkoholens risker och Systembolagets syfte samt att ge de bästa förutsättningarna för våra 5 000 medarbetare att leda oss mot våra mål och vår vision. Utifrån denna inriktning arbetar vi med att prioritera resurser och insatser samtidigt som vi ser över långsiktiga investeringsbehov för att stå rustade inför framtiden.

Det händer mycket i vår omvärld och i Systembolaget just nu. Uppgiften förblir dock densamma. Att genom information och ansvarsfull försäljning bidra till att begränsa alkoholens skadeverkningar.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

1. CAN:s monitorundersökning.

Systembolaget i korthet

Målet för den svenska alkoholpolitiken, som beslutas av riksdagen, är att minska den totala konsumtionen av alkohol i samhället. Det är därför Systembolaget finns. De alkoholrelaterade problemen blir mindre om alkoholförsäljningen begränsas genom öppettider och antal försäljningsställen. I Systembolagets uppdrag ingår också att informera om alkoholens skadeverkningar. Vi lockar inte kunder att köpa mer än de tänkt. Det är en viktig skillnad jämfört med många andra butikskedjor, vars mål är att öka försäljningen och göra så stor vinst som möjligt.

Vi erbjuder god service och produkter och tjänster som kan hjälpa den som dricker alkohol att njuta på ett mer medvetet sätt. Vi står för något mer än det som finns på våra hyllor. Vi står för en idé – mer medvetna val för individens och allas bästa.

Som statligt ägt företag ska Systembolaget agera föredömligt inom hållbart företagande och verksamheten ska bedrivas effektivt.

Systembolaget har 436 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner. Utöver butikerna finns 468 ombud runt om i Sverige där kunderna kan beställa varor för avhämtning. Från och med februari i år är det även möjligt att beställa till våra ombud via systembolaget.se. Systembolaget erbjuder på försök även hemleverans till ett antal områden i Sverige.

Medelantalet anställda uppgick till 3 505 (3 438) under kvartalet. Ökningen förklaras bland annat av satsningar för att säkerställa ett bra kundmöte och att Systembolaget har utökat med fyra nya butiker jämfört med föregående år.

HÄNDELSER UNDER KVARTALET

Under tredje kvartalet har:

- årets andra mätning av NKI genomförts. Index landade på en mycket hög nivå, 84, vilket är i linje med fjolårs-sommarens rekordnivå på 84. Detta innebär att vi även i år har lyckats hantera kundrelationerna bra under sommaren då NKI tidigare år har haft en svacka.
- Systembolaget genomfört en anti-langningsaktivitet i form av två filmer om syskonband och en Sifo-undersökning om syskonrelationer och langning.
- vd Magdalena Gerger representerat det svenska näringslivet under High-level Political Forum om hållbar utveckling tillsammans med den svenska delegationen med minister Ardalan Shekarabi.
- Hans Jungland utsetts till ny försäljningsdirektör och efterträder Mikael Wallteg på posten per 1/1 2017.

Strategiska nyckeltal

	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015	målnivå 2016
MSEK						
Nöjd Kund Index (NKI) ¹	84	84	84	84	84	85
Ålderskontroll %	95	96	96	96	96	96
Alkoholindex	-	-	-	-	65	66
Opinionsindex (OPI) %	75	78	76	77	77	77
Prestationskultur	-	-	-	-	77	78
Total sjukfrånvaro % ²	-	-	5,0	5,0	5,1	4,6
Kvalitetsleverantörsindex	95	95	95	95	95	95
Minskad klimatpåverkan ³	-	-	-	-	+2 081 ton CO ₂ e	-3 000 ton CO ₂ e
Avkastning på eget kapital % ⁴	-	-	16,8	5,9	11,6	8-9 ⁵
Soliditet %	36,6	37,6	36,6	37,6	28,3	20-30
Kostnadseffektivitet ⁶	-	-	-	-	7,2	-

1. Från och med 2016 redovisas NKI tre gånger per år.

2. Utfall avser rullande 12 månader med en månads fördröjning.

3. Redovisas årsvis från och med 2015 med utgångspunkt från utgångsvärdet 165 144 CO₂e.

4. Utfall avser rullande 12 månader.

5. Baserad på uppskattad nivå på statsobligationsräntan.

6. Redovisas årsvis från och med 2015. Totala omkostnader/såld kvantitet.

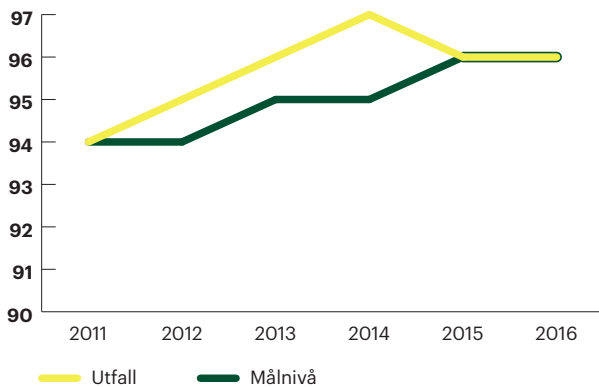
NÖJD KUND INDEX (NKI)¹

Från och med 2016 sker mätning av NKI tre gånger årligen. Resultatet presenteras i juni, september och december. Vid årets andra mätning uppgick index till 84. Vanligtvis minskar NKI något under sommaren, men både i år och förra året uppnåddes en rekordnivå på 84 där framförallt uppfattningen om samhällsansvaret stärkts. Bedömningen av sortiment och personal brukar vanligtvis minska något under sommarmånaderna och likaså i år, dock i en lägre utsträckning än tidigare år.

ÅLDERSKONTROLL

Under årets tre första kvartal genomfördes 4283 (4331) ålderskontrollköp (20–24 år) i våra butiker. Legitimation begärdes vid 96 (96) procent av köptillfällena.

Ålderskontroll

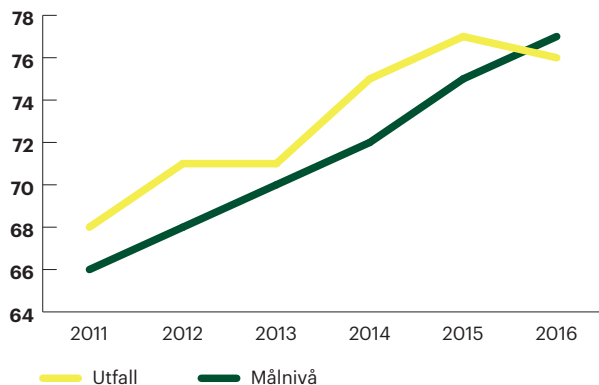
ALKOHOLINDEX

Index tas fram en gång per år och publiceras i Ansvarsredovisning 2016.

OPINIONSINDEX (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets ensamrätt till detaljhandelsförsäljning av sprit, vin och starköl. Ackumulerat för perioden uppgick index till 76 (77) procent. Stödet för ensamrätten är liksom tidigare starkare bland kvinnor än män. En jämförelse för tredje kvartalet isolerat visar att OPI minskade från 78 till 75 vilket beror både på att andelen som är mot monopolet ökade men även att andelen som inte tar ställning ökade.

Opinionsindex

PRESTATIONSKULTUR

Nyckeltalet mäter medarbetarnas upplevelse av prestationsmiljön. Utfallet redovisas helårsvis i fjärde kvartalet.

TOTAL SJUKFRÅNVARO

Systembolaget har fortsatt arbetet med att analysera orsakerna till sjukfrånvaron och öka kunskapen om frisknärvaro. En omfattande studie inom sex geografiska områden har gjorts och slutsatserna skall tas tillvara och föras över till resterande områden och butiker med en hög sjukfrånvaro. Total sjukfrånvaro (rullande 12 månader) uppgick per den sista augusti till 5,0 procent, vilket är i nivå med föregående år.

KVALITETSLEVERANTÖRSINDEX

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av ett flertal kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta såsom produkttillgänglighet, leveranstidsuppföljning samt produktkvalitet. Kvalitetsleverantörsindex uppgick vid mätningen i september till 95 (95).

MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Ett av Systembolagets hållbarhetsmål är att fram till och med år 2020 ha minskat den klimatpåverkan som Systembolagets verksamhet har med 14 000 ton CO₂ekvivalenter, utifrån 2014 års utgångsvärde med en klimatpåverkan om 165 144 ton/år. Målet omfattar utsläpp från förpackningar, elförbrukning och interna resor. Utfallet beräknas årligen och detaljerad sammanställning av utfall för 2016 publiceras i Systembolagets Ansvarsredovisning 2016.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Avkastningen på eget kapital ska enligt ägaranvisningen över tid motsvara den genomsnittliga tioåriga statsobligationsräntan med ett tillägg av sju procentenheter, vilket per den sista september motsvarar 7,6 procent (rullande 12 månader).

Avkastningen på eget kapital uppgick per sista september, rullande tolv månader, till 16,8 (5,9) procent. Skillnaden mot föregående år beror främst på effekt från periodiseringsfond mellan åren.

SOLIDITET

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 20 och 30 procent. Per den sista september uppgick soliditeten till 36,6 (37,6) procent. Soliditeten varierar normalt över året.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Nyckeltalet är ett nytt ägarmål för 2015 med 2015 som basår och mäts en gång per år. Effektivitetsmättet syftar till att omkostnaderna från tid till annan anpassas till förändringar i såld kvantitet. På årsstämman 2017 kommer målet för första gången att kvantifieras.

Marknad och försäljning

Systembolagets försäljning är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommarmånaderna juni till och med augusti. Försäljningsvolymen har ökat jämfört

1. Ytterligare information om Systembolagets strategiska nyckeltal återfinns i Ansvarsredovisning 2015 under rubriken "Ägarens mål och strategiska nyckeltal".

med föregående år. Försäljningsvolymen uppgick ackumulerat till 360,8 (349,3) miljoner liter, en ökning med 3,3 procent jämfört med 2015, vilket motsvarar 11,5 miljoner liter.

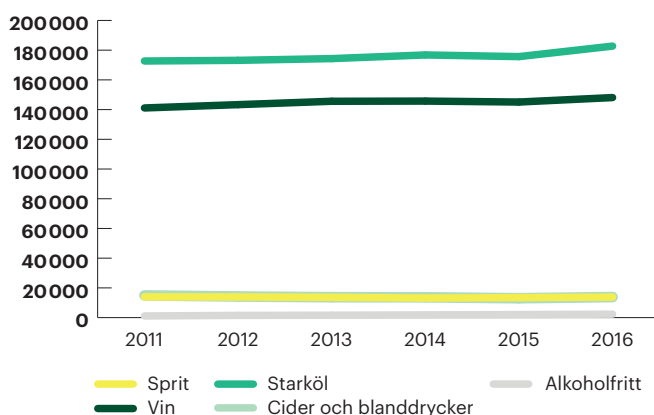
Försäljningen av det alkoholfria sortimentet är fortsatt stigande och försäljningsvolymen ökade med 11,7 procent jämfört med motsvarande period föregående år, vilket motsvarar 0,2 miljoner liter. Även för övriga varugrupper ökade volymen. Försäljningen av sprit ökade 2,4 procent (0,3 miljoner liter), vin ökade 2,1 procent (3,0 miljoner liter), starköl ökade 4,0 procent (7,1 miljoner liter) och cider och blanddryck ökade med 6,2 procent (0,8 miljoner liter). Omräknat till ren alkohol ökade den totala försäljningsvolymen med cirka 3 procent.

För de första nio månaderna uppgick försäljningen av ekologiska produkter till 41,3 (30,8) miljoner liter. Majoriteten av den ekologiska försäljningsvolymen kommer fortsatt från viner medan starköl, cider och blanddryck är de varugrupper inom det ekologiska sortimentet som ökar mest. Ekologiska produkter utgjorde under de första nio månaderna 11,4 (8,8) procent av den totala försäljningsvolymen. Vi ser en fortsatt ökning av det ekologiska/etiska sortimentet framöver.

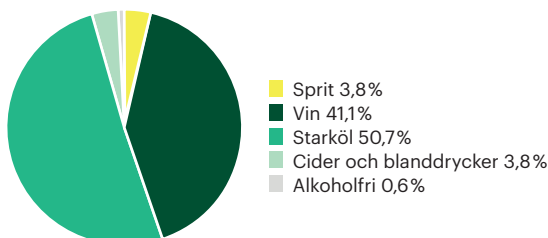
FÖRSÄLJNINGSVOLYM DRYCKER

1000-tals liter	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015
Sprit	4800	4719	13783	13460	18751
Vin	51948	51275	148097	145086	197519
Starköl	67001	65547	182735	175655	234418
Cider och blanddrycker	5453	5311	13831	13027	16922
Alkoholfritt	869	817	2305	2064	3089
Summa försäljning drycker	130071	127669	360751	349292	470699

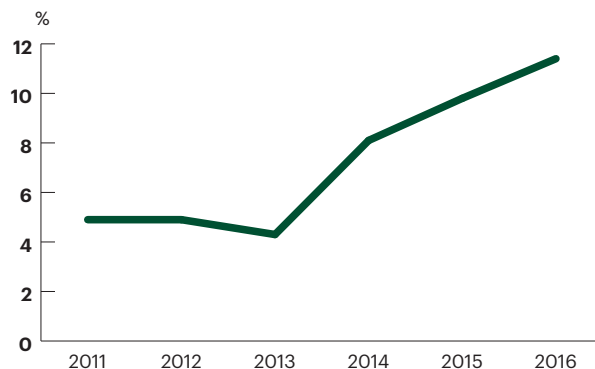
Volym 1 000-tals liter januari – september

Liter fördelat per varugrupp januari – september

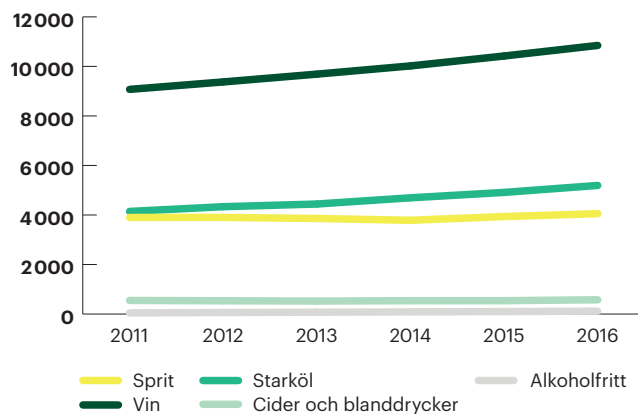
Andel ekologisk försäljning, volym januari – september

FÖRSÄLJNINGSENTÄKTER

Intäkter MSEK	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015
Sprit	1403	1372	4053	3937	5545
Vin	3786	3664	10846	10420	14476
Starköl	1905	1834	5193	4911	6610
Cider och blanddrycker	227	221	576	539	702
Alkoholfritt	44	39	118	100	148
Summa försäljning drycker	7365	7130	20786	19907	27481
Övriga varor och tjänster	40	40	96	116	164
Summa intäkter	7405	7170	20882	20023	27645

Intäkter MSEK januari – september

KUNDBESÖK

Antalet kundbesök i butik under de första nio månaderna uppgick till 90,7 (88,6) miljoner vilket är 2,4 procent högre än motsvarande period 2015. Ökningen har varit relativt jämn under året med en något större ökning under maj, juni och september till följd av varmare väder under försommaren samt sensommaren. Antalet digitala besök, det vill säga besök på webb och app, uppgick till 28,6 (27,7) miljoner under de första nio månaderna.

Ekonomisk utveckling

Ekonomisk utveckling	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015
MSEK					
Netto-omsättning	7405	7170	20882	20023	27645
Rörelseresultat	142	133	185	139	179
Finansnetto	11	3	49	4	-3
Resultat efter finansiella poster	153	136	234	143	176
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-461	-564	-939	-1048	480
Balansomslutning	4467	4317	4467	4317	5817

JULI-SEPTEMBER 2016

Intäkter

Intäkterna under tredje kvartalet ökade med 3,3 procent jämfört med föregående år till 7405 (7170) MSEK. Intäktssökningen beror till stor del på det varma vädret under sensommaren och september. Det är fortsatt sprit, vin och starköl som står för den huvudsakliga ökningen i kronor, även om samtliga varugrupper ökade. Under kvartalet ökade intäkterna mer än volymen, då kunderna köper artiklar i de dyrare segmenten inom samtliga varugrupper.

Rörelseresultat

Kvartalets rörelseresultat uppgick till 142 (133) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 3,2 (3,1) procent.

Försäljningskostnaderna ökade till 655 (623) MSEK och administrationskostnaderna minskade till 142 (145) MSEK. De ökade försäljningskostnaderna utgörs främst av personalkostnader till följd av ökad försäljning samt fyra nya butiker. Kostnaderna för implementering av uppgraderat affärssystem har ökat, samtidigt som kostnaderna för avskrivningar av inventarier har minskat. Administrationskostnaderna har minskat något, till följd av bättre nyttjande av resurser.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 11 (3) MSEK varav 6 (8) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar och 5 (-5) MSEK avser orealiserade värdeförändringar. Finansmarknaden präglas av en fortsatt oro, närmast med ett presidentval i USA som kan komma att påverka finansmarknaden. Trots en orolig marknad har Systembolagets placeringar utvecklats positivt även under tredje kvartalet.

Resultat efter finansiella poster

Kvartalets resultat efter finansiella poster uppgick till 153 (136) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -461 (-564) MSEK. Investeringarna uppgick till -80 (-173) MSEK, varav -23 (-29) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och -57 (-144) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar.

JANUARI-SEPTEMBER 2016

Intäkter

Intäkterna under första de nio månaderna ökade med 4,3 procent jämfört med föregående år till 20882 (20023) MSEK. Den största ökningen inföll under första kvartalet till följd av den tidiga påsken, men även övriga kvartal har försäljningen varit högre än föregående år. Det är fortsatt sprit, vin och starköl som står för den huvudsakliga ökningen i kronor, men samtliga varugrupper ökade. Intäkterna fortsätter ackumulerat att öka mer, relativt sett, än volymen, då kunderna fortsatt köper artiklar i de dyrare segmenten.

Rörelseresultat

Rörelseresultat för de tre första kvartalen uppgick till 185 (139) MSEK. Rörelsemarginalen, exklusive alkoholskatt, uppgick till 1,5 (1,2) procent.

Försäljningskostnaderna ökade till 2007 (1942) MSEK och administrationskostnaderna minskade till 447 (458) MSEK. Den främsta anledningen till att försäljningskostnaderna ökade kopplas till utökad personalstyrka till följd av ökad försäljning och ökat antal butiker. Även det fortsatta arbetet med uppgradering av affärssystem och butikernas lokal-kostnader har bidragit till ökningen. Avskrivningar har minskat till följd av lägre investeringstakt efter att ombyggnad till självbetjäningsbutiker blev klar 2013. Pensionskostnaderna i år var lägre än samma period föregående år och det beror dels på engångskostnader i samband med övergången till ny pensionslösning 2015 och dels på förändrad indexering till följd av sänkt prisbasbelopp under första halvåret 2016 vilket har lett till reducerade pensionskostnader. Detta påverkar både försäljnings- och administrationskostnaderna.

Finansnetto

Finansnettot uppgick till 49 (4) MSEK varav 19 (24) MSEK avser ränteintäkter och 16 (-24) MSEK avser orealiserade värdeförändringar och -1 (4) MSEK avser realiserade värdeförändringar och räntekostnader uppgick till -1 (0) MSEK. Under andra kvartalet erhöles en utdelning från Systembolagets dotterbolag AB K14 Näckströmsgatan om 16 MSEK. Finansmarknaden präglas av en fortsatt oro men Systembolagets placeringar har haft en positiv utveckling under året.

Resultat efter finansiella poster

Kvartalets resultat efter finansiella poster uppgick till 234 (143) MSEK.

Kassaflöde

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -939 (-1048) MSEK. Investeringarna uppgick till -382 (-260) MSEK, varav -86 (-85) MSEK främst avser ny- och ombyggnation av butiker, och -296 (-175) MSEK avser nettoförändring av finansiella placeringar. Överskottslikviditet som uppkommit under året har investerats i räntebärande instrument. Utdelning om -198 MSEK har utbetalats till ägaren under andra kvartalet.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Styrelsen beslutar årligen om företagets styrdokument som utgår från lagar, regler och ägaranvisningen. Systembolaget genomförde under första kvartalet den årliga företagsövergripande riskanalysen. I analysen har riskerna värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. De högst värderade riskerna är strategiska och handlar, i likhet med föregående år, om alkoholmarknadsföring och otydlig alkohollagstiftning.

De finansiella riskerna så som ränte-, kredit- och likviditetsrisker är begränsade. Systembolaget är självfinansierat bland annat tack vare en hög lageromsättningshastighet. Systembolaget saknar räntebärande skulder. All försäljning sker i form av kontant- eller kortbetalning och därmed har Systembolaget inga väsentliga kundfordringar. Systembolagets inköp sker i huvudsak i svenska kronor och företaget är därmed i mycket liten utsträckning exponerat mot kurs- och valutarisker. För utförligare beskrivning hänvisas till Systembolagets Ansvarsredovisning 2015.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ initiativet AB arbetar för att bidra till en smartare syn på alkohol som leder till att alkoholens skadeverkningar minskar. IQ-initiativet informerar, inspirerar, utmanar och är en plattform för goda exempel på alkoholförebyggande verksamhet. IQ-initiativet finansieras av Systembolaget med en årsbudget på 35 (35) MSEK. Periodens resultat före skatt uppgick till 6,2 (1,5) MSEK.

AB K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastigheter. Per sista september uppgick resultat före skatt till 16,3 (16,1) MSEK, främst hänförlig till koncerninterna hyresintäkter.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Stockholm den 28 oktober 2016
Systembolaget AB

Magdalena Gerger
Verkställande direktör

Granskningsrapport

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för Systembolaget AB för perioden 1 januari 2016 till 30 september 2016. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och Bokföringsnämndens Allmänna Råd om frivillig delårsrapportering (BFNAR 2007:1). Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning. Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för översiktlig granskning International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga

granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing, ISA, och god revisions sed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har. Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med IAS 34 och BFNAR 2007:1.

Stockholm den 28 oktober 2016
Ernst & Young AB

Åsa Lundvall

Resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015
Nettoomsättning		7 405	7 170	20 882	20 023	27 645
Kostnad för sålda varor		-6 467	-6 270	-18 247	-17 489	-24 157
Bruttoresultat		938	900	2 635	2 534	3 488
Försäljningskostnader	2, 3	-655	-623	-2 007	-1 942	-2 662
Administrationskostnader	2, 3	-142	-145	-447	-458	-652
Övriga rörelseintäkter		1	1	4	5	5
Övriga rörelsekostnader		0	0	0	0	0
Rörelseresultat		142	133	185	139	179
Finansnetto		11	3	49	4	-3
Resultat efter finansiella poster		153	136	234	143	176
Periodiseringsfond		-	-	-	-	80
Resultat före skatt		153	136	234	143	256
Skatt		-33	-31	-48	-33	-58
Periodens resultat		120	105	186	110	198
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK*		332	292	516	306	549
Antal aktier vid periodens slut		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Genomsnittligt antal aktier under perioden		360 000	360 000	360 000	360 000	360 000

* Systembolaget har inte några konvertibla instrument, optioner eller teckningsoptioner, vilket medför att ingen utspädningseffekt uppstår.

Balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2016-09-30	2015-09-30	2015-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		0	4	3
Materiella tillgångar		487	541	550
Finansiella tillgångar		2 081	1 730	1 747
Summa anläggningstillgångar		2 568	2 275	2 300
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 032	1 091	1 161
Fordringar		187	200	166
Kortfristiga placeringar		310	549	317
Kassa och bank		370	202	1 873
Summa omsättningstillgångar		1 899	2 042	3 517
Summa tillgångar		4 467	4 317	5 817
Eget kapital		1 509	1 433	1 521
Obeskattade reserver				
Periodiseringsfond		161	241	161
Summa obeskattade reserver		161	241	161
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		81	79	81
Summa avsättningar		81	79	81
Skulder				
Långfristiga skulder		90	92	98
Kortfristiga skulder		2 626	2 472	3 956
Summa skulder		2 716	2 564	4 054
Summa eget kapital och skulder		4 467	4 317	5 817

Förändring i eget kapital

MSEK	jan-sept 2016	jan-sep 2015	helår 2015
Ingående balans	1521	1574	1574
Periodens resultat	186	110	198
Utdelning	-198	-251	-251
Utgående balans	1509	1433	1521

Kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	153	136	234	143	256
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	35	64	128	189	195
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	288	56	129	-5	-76
Förändring av fordringar	-12	11	-2	-4	9
Förändring av skulder	-902	-811	-1338	-1311	176
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	1	4	-18	11	15
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	-437	-540	-867	-977	575
Betald skatt	-24	-24	-72	-71	-95
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-461	-564	-939	-1048	480
Investeringsverksamheten					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-23	-29	-86	-87	-151
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	2	2
Förvärv/försäljning av finansiella tillgångar	-57	-144	-296	-175	32
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-80	-173	-382	-260	-117
Finansieringsverksamheten					
Utdelning från AB K14 Näckströmsgatan	-	-	16	-	-
Utdelning till ägaren	-	-	-198	-251	-251
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-182	-251	-251
Periodens kassaflöde	-541	-737	-1503	-1559	112
Likvida medel vid periodens början	911	939	1873	1761	1761
Likvida medel vid periodens slut	370	202	370	202	1873

Kvartalsöversikt

MSEK	jul-sep 2016	jul-sep 2015	apr-jun 2016	apr-jun 2015	jan-mar 2016	jan-mar 2015
Nettoomsättning	7405	7170	7337	7068	6140	5785
Bruttoresultat	938	900	937	891	760	743
Försäljningskostnader	-655	-623	-692	-688	-660	-631
Administrationskostnader	-142	-145	-159	-168	-146	-145
Rörelseresultat	142	133	88	37	-45	-31
Kvartalets resultat	120	105	96	21	-30	-16
Soliditet %	36,6	37,6	28,9	30,2	33,9	36,7

Noter

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Systembolaget AB följer Statens riktlinjer för extern rapportering för företag med statligt ägande. Redovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering RFR 2, Redovisning för juridiska personer. RFR2 innebär att Systembolaget ska tillämpa IFRS och därmed samtliga standarder och uttalanden utgivna av IASB och IFRIC så som de godkänts av EU-kommissionen för tillämpning inom EU. Detta ska göras så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Delårsrapporten är upprättad i enlighet med IAS 34, Delårsrapportering och Bokföringsnämndens Allmänna Råd om frivillig delårsrapportering (BFNAR2007:1). Systembolaget använder sig av samma redovisningsprinciper såsom de har beskrivits i Systembolagets digitala Ansvarsredovisning 2015 under rubriken Finansiell rapportering.

Undantag från IFRS

PENSIONER

Företagets förmånsbestämda pensionsåtaganden har i enlighet med förenklingsregeln i RFR 2 beräknats och redovisats baserat på tryggandelagen, vilket avviker från IAS 19.

UTVECKLINGSKOSTNADER

Samtliga utvecklingskostnader avseende till exempel affärssystem kostnadsförs i enlighet med undantaget avseende IAS 38.57 i RFR 2.

OBESKATTADE RESERVER

De belopp som avsatts till obeskattade reserver utgör skattepliktiga temporära skillnader. På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna i företaget.

NOT 2 PERSONALKOSTNADER

Tredje kvartalets totala personalkostnader uppgick till 423 (394) MSEK. Lönekostnaderna har varit högre under kvartalet till följd av ökad försäljning samt fyra nya butiker.

NOT 3 AVSKRIVNINGAR

MSEK	jul-sep 2016	jul-sep 2015	jan-sep 2016	jan-sep 2015	helår 2015
Byggnader och mark	0	0	1	1	2
Materiella anläggnings-tillgångar	46	59	149	170	225
Immateriella tillgångar	0	3	2	7	8
Summa avskrivningar	46	62	152	178	235

NOT 4 FINANSIELLA INSTRUMENT

Systembolagets finansiella instrument består av räntebärande värdepapper, kundfordringar, likvida medel och leverantörsskulder. Räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde via resultaträkningen baserat på indata motsvarande nivå 1 enligt IFRS 7. Övriga finansiella tillgångar och skulder har korta löptider. Härav bedöms de verkliga värdena på samtliga finansiella instrument approximativt motsvara bokförda värden.

Nedan beskrivs löptiden för de räntebärande värdepapper som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Räntebärande värdepapper

kommande förfall per bokslutsdatum: MSEK	30 sep 2016	30 sep 2015
- Inom ett år	310	549
- Senare än ett år men inom två år	362	303
- Senare än två år men inom tre år	731	324
- Senare än tre år men inom fyra år	852	727
- Senare än fyra år men inom fem år	98	338
Summa räntebärande värdepapper	2353	2241

Företaget har inte kvittat några finansiella tillgångar och skulder och har inga avtal som möjliggör kvittning.

Definitioner

ALKOHOLINDEX

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Alkoholindex skapas från svaren på nio frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol. Frågorna ställs en gång per år till 2000 personer, 16 år och äldre. Ju högre index, desto mer återhållsam är attityden till alkohol. Det är Systembolagets dotterbolag IQ-initiativet AB som redovisar Alkoholindex och datainsamlingen genomförs av ett externt företag, Novus.

ALKOHOLSKATT

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Periodens resultat (rullande 12 månader), 272,8MSEK, i procent av genomsnittligt justerat eget kapital, 1627,6 MSEK=16,8%. Eget kapital är justerat för schablonskatt, 22%, på obeskattade reserver. Genomsnittet är beräknat utifrån justerat eget kapital 2015-09-30, 1621,3MSEK, och 2016-09-30, 1633,9MSEK. Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

CAN

Centralförbundet för alkohol-och narkotikaupplysning.

GENOMSNISSLIGT ANTAL AKTIER

Genomsnittet av antal aktier i början och i slutet av perioden.

INTÄKTER/NETTOOMSÄTTNING

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Kostnadseffektivitet mäts årligen genom en beräkning av totala omkostnader i förhållande till såld kvantitet. Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

KVALITETSLEVERANTÖRSINDEX

Kvalitetsleverantörsindex är ett sammanvägt index av nedanstående kvalitetsparametrar, vilka är betydelsefulla för att uppnå kundnytta.

- Lanseringstillgänglighet
- Produkttillgänglighet
- Leveranstidsuppföljning
- Kvalitetsreklamation
- Förpackningsreklamation
- CSR-miljö
- Lanseringsprovstopp
- Produktkvalitetskontroll

Kvalitetsleverantörsindex mäts kvartalsvis som ett rullande 12-månadersvärde.

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

Antalet arbetade timmar dividerat med normal årsarbetstid.

MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Talet avser minskningen av den klimatpåverkan som Systembolagets verksamhet har. Målet omfattar utsläpp från förpackningar, elförbrukning och interna resor och utgångsvärdet inom dessa områden är 165144 ton CO₂e med 2014 som basår. Minskad klimatpåverkan mäts en gång per år.

NÖJD KUND INDEX (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna.

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolagsbutiken totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolagsbutiken dina förväntningar?
- Hur pass nära eller långt ifrån ett ideal tycker du att Systembolagsbutiken ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 10 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. Totalt tillfrågas årligen cirka 48000 slumpmässigt utvalda kunder, fördelade över samtliga butiker. NKI mäts och redovisas från och med 2016 tre gånger årligen.

OPINIONSINDEX (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervjupersonerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar TNS Sifo för genomförande av undersökningen. Totalt intervjuas 2250 slumpmässigt utvalda personer i åldern 15–74 år varje kvartal. Opinionsindex redovisas kvartalsvis.

PRESTATIONSKULTUR

Prestationskultur mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera (vill, vet, kan, får och bör) och individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda. Nyckeltalet mäts en gång per år via den gemensamma medarbetarundersökningen.

RESULTAT PER AKTIE

Periodens resultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

RÖRELSEMARGINAL EXKLUSIVE ALKOHOLSKATT

Rörelseresultat i procent av intäkterna exklusive alkoholskatt.

RÖRELSERESULTAT

Rörelseresultat beräknas utifrån bruttoresultat, 2 635 MSEK, med tillägg för övriga rörelseintäkter, 4 MSEK, med avdrag för rörelsens kostnader, 2 454 MSEK = 185 MSEK.

SOLIDITET

Justerat eget kapital, 1 633,9 MSEK, i procent av balansomslutningen, 4 465,9 MSEK = 36,6%. Eget kapital är justerat för schablonskatt, 22%, på obeskattade reserver. Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

TOTAL SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron mäts utifrån Ekonomistyrningsverkets definition och mäter sjukfrånvarotimmar i relation till alla tillgängliga timmar under samma period. Talet mäts per rullande 12-månadersperiod med en månads eftersläpning.

ÅLDERSKONTROLL

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år cirka 5 800 kontrollköp i butik samt 600 kontroll köp hos ombud. Ålderskontrollen mäts och redovisas varje månad.

Magdalena Gerger
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Charlotte Hansson
Ekonomidirektör
Telefon 08-503 303 75

Kommande rapporttillfällen

15 februari 2017	Bokslutskommuniké 2016
26 april 2017	Årsstämma 2016
27 april 2017	Delårsrapport januari – mars 2017
17 juli 2017	Delårsrapport januari – juni 2017
26 oktober 2017	Delårsrapport januari – september 2017
13 februari 2018	Bokslutskommuniké 2017

Systembolaget AB

Organisationsnummer: 556059-9473

Postadress: 103 84 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14

Telefon: 08-503 300 00

Fax: 08-503 310 00

Hemsidaadress: systembolaget.se